

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Manvale Parochorvm, Sive Institvtones & Praxes Tum
Vitæ, tum Officii Pastoralis**

Musart, Charles

Monachii, 1654

Principia quædam generalia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

N V M: VI.

Primum principium generale
administrationis totius curæ
Pastoralis.

*Quæ in libro rituali pro Sacramentis,
aliisq; pastoralibus functionibus præ-
scribuntur, exactè obseruato.*

PRæcipit Apostolus , vt in Ecclesiâ
Dei omnia honestè , & secundùm
ordinem fiant , idq; ratio , & virtus re-
ligionis docent : vt vniiformitas autem
sit, non modò in rebus credendis ; sed
etiam, quantum fieri potest, in ritibus,
& cæmoniis sacris, præsertim in tra-
ctatione Sacmentorum , prouiden-
dum fuit. Hinc Paulus Papa V. per
Cardinales, pietate , doctrinâ , & pru-
dentiâ eximios, adhibitis quoq; erudi-
tis aliis viris , & consultis tum veteri-
bus , tum iis , qui circumferebantur,
rituum librîs, Rituale edidit Romanû,
omnésq; , ad quos spectaret, nomina-
sim Parochos, hortatus est : vt impo-
sterūm

63 *Institutionum Pastoralium*

sterūm tanquam Ecclesiæ Romanæ si.
lii, eo Rituali eiusdem Ecclesiæ omniū
matris, & magistræ authoritate edito,
in sacris functionibus vterentur. Sed
hortatus est tantūm Pontifex : non
præcipit, vt opinor, eam ob causam,
quod locorum omnium diuersitas non
permittat vbiq; eadem omnino præ-
cipi, præsertim in solemnitate publi-
câ Sacramentorum, quod quibusdam
in partibus à primis Christianæ religi-
onis initiis instituti quidam ritus, sine
graui offensione populi, non videren-
tur aboleri potuisse : maluit igitur su-
premus sacrorum Antistes relinquere
Episcoporum prudentiæ, vt ipſi, quod
satius effet, pro suis Dioecesibus statu-
erent. Ita pridem Ioannes Hanchi-
nus Archiepiscopus Mechliniensis, ac
deinde Matthias Houius successor
Pastorale ad usum Romanum accom-
modatum edidere, idq; conformiter
decreto Patrum quartæ Synodi, quæ
voluit, vt Parochis à Sacerdote, scili-
cer

cet Episcopo, Officialis liber tradere-
tur, vnde Pastoralium officiorum nor-
mam rationemq; acciperent, & se-
querentur. Eodem modo simile Pa-
storate prodiit, quod Passauense ap-
pellant, Reuerendissimi & Serenissimi
Leopoldi Episcopi iussu, & authori-
tate editum; sicut & Petri Pasmani
Cardinalis Archiepiscopi Strigoni-
ensis recentius, quod Rituale Strigoni-
ense appellatur. Extabat quoque olim
Agendarium Salisburgense ab annis
facile 70. Ioannis Iacobi Archiepi-
scopi iussu editum, itemq; Manuale
Parochorum, iisq; vti iubentur Paro-
chi in administratione Sacramentorum,
aliisq; Ecclesiasticis muneribus obe-
undis, idq; sub grauibus paenit, quod
audio esse correctum alio substituto.
Igitur, mi Neo-Paroche, quampri-
mum curam susceperis, fac intelligas,
quodnam pro totâ Diœcesi Rituale
ab Episcopo præscriptum sit, Roma-
numne commune, an aliquod Diœ-
cesi

70 *Institutionum Pastoralium*
cessi proprium, & quodcunq; præscri-
ptum fuerit, ad vnguem obserua.

NVM: VII.

Prinципium generale secūdum,

*Consuetudines quoq; circa rerum sacrarū
tractationem intuā Parochiā usurpa-
tas, si adhuc vigent, retinetō.*

Fit subinde, ut præter cæremonias
statas, & in Rituali præscriptas
nonnullæ consuetudines in rebus, ad
munus Parochiale pertinentibus, u-
surpentur: eas tu, si honestæ, & pro-
bæ sint, & adhuc vigeant, noli proprii
authoritate abolere: vim enim legi
obtinent. Quòd si tamen nonnullæ
(ut sit nonnunquam) vel supersticio-
nem, vel mali speciem præferrent,
vel quibus populus abuteretur, cùm
id habueris bene perspectum, serio
mone populum de abusu: si nihil pro-
ficiis per te, aut alios, tandem refer-
rem ad Episcopum, & exequere, quod
insserit. Huc etiam illud pertinet, ne

121

eu nouas leges, aut consuetudines inducas, quo quis pietatis prætextu: ci- iusmodi essent stata populi iejunia, vacatio à diurnis laboribus, publicæ Processiones extraordinariæ, &c. Tum quia nouitates in communitate odiosæ esse solent, tum quia propriè spectant ista ad Episcopos.

NVM: VIII.

Tertium principium generale.

Vbi res anxie inciderint, quantum munus attingunt, neq; libri Rituales, aut Consuetudines resoluunt, ad Episcopum recurrito.

Incidunt non raro res grauioris negotii, ac momenti, perplexæ, quibus te ex libris Ritualibus aut Consuetudinibus receptis expedire nequeas: recurre tunc ad Episcopum, siue ipsius in Spiritualibus Vicarium, aut ad Statuta Synodalia, si quæ de iis rebus extant, & iuxta illa statuae: responsa autem conscribe, annotato an-

no,

no, mense, die, quidue executus fu-
eris : ut si rationes reddendæ fuerint,
habeas, quo te tuearis.

In hoc genere sunt, si quæ reliqua
de novo exponendæ, aut indulgentia
publicandæ, aut deprædicanda noua
miracula; si ædificandum, aut pingen-
dum in Ecclesiâ, antequam Episcopu-
ideam viderit, & approbârit. Quod
si verò Visitator, aut Commissarius
veniat, qui se Apostolicum nomine
& adferat quædam fulminatoria, vel
edicta statim exequenda sub excomu-
nicatione, excipies, & habebis bene-
uolè, si nullam fraudem deprehendis:
& mox quām citò fieri potest, moni-
bis Episcopum, si ipsius consensum
non habes: interim attende ad lite-
ras commissionis, quas ille Apostoli-
cus ostendere debet; & caue, ne quid
ultra mandatum, aut facultatem agat.

N V M: IX.

Quartum præceptum generale.

Vbi

Vbi prædicta non iuvant, in rebus perplexis
rationem in consilium aduoca.

Fit quoq; non raro, vt res graues, &
perplexæ, neque ex Rituali, neque
Consuetudine, neque ex Statutis Sy.
nodalibus, aut Episcopi rescripto re-
solui possint, ergo cum Moyse recur-
re ad oraculum, ad preces, inquam, &
ad Deum, ad Doctores præterea, siue
libros Doctorum; aut in consilium
aduoca è viciniâ alios Parochos, si qui
sint expertiores, quodq; iudicaueris
rationi magis consentaneum, sequere,

C A P V T II.

Instructiones circa Baptismum, & Confirmationem.

N V M: I.

De necessitate Baptismi, & curâ illius.

Hæc est ianua reliquorum Sacra-
mentorum, sine cuius re vel vo-
to suscepti gratiâ, extra priuilegium
martyrî, nulli salus obtingere potest.
Hinc intelligis, quanto studio, quâue

D dili-